

Meneer de voorzitter, geacht college, collegae raadsleden en ambtelijke organisatie,

Het houden van algemene beschouwingen bij een begroting is een moment waarop je, naast een visie op de toekomst, even terugkijkt naar het verleden. Het afgelopen jaar is, niet verrassend, een inspannend jaar geweest voor de gemeentelijke organisatie. We hebben te maken gehad met coronamaatregelen, een grote werkdruk, een nieuw college, een waarnemend burgemeester, een nieuwe raad en een nieuw coalitieakkoord.

Op deze plaats willen wij, als Lokaal Actief, onze waardering uitspreken voor de manier waarop het ambtelijk apparaat met deze uitdagingen is omgegaan. Tevens dank aan het college en de ambtelijke organisatie voor de goed verzorgde en helder leesbare begroting 2023 en de daaraan gekoppelde meerjarenramingen. Tevens onze dank voor de beantwoording van de door onze fractie gestelde schriftelijke vragen in de eerste termijn

Het realiseren van de daarin genoemde ambities valt of staat met een sterke gemeentelijke organisatie. Wij willen een gemeente zijn die servicegericht is naar haar inwoners en denkt in mogelijkheden. Voldoende actuele expertise in huis en personeelsbeleid dat gericht is op behoud van medewerkers en het werven van nieuw geschikt personeel is hierbij van belang. Op korte termijn zal bureau Berenschot verslag uitbrengen over hoe de sociale veiligheid op de werkvloer wordt ervaren en een 'kijk op de toekomst' gericht op de totale organisatie. De uitkomst zal mede bepalen hoe onze gemeentelijke organisatie ervoor staat en welke consequenties/ investeringen in personeel zin aanvullend mogelijk noodzakelijk zijn. Dit is door u reeds onderkend in uw voorstel aan onze Raad d.d. 6 september jl. waarin u voorstelt een investering te doen ad. € 806.500 teneinde de basis qua personeel op orde te krijgen, om de hoge werkdruk te ontlasten. Samen met een extra verruiming van de personeelsreserve. We zijn er echter nog niet. Het behoud van zelfstandigheid betekent naar onze mening een continue investering in het borgen en versterken van onze organisatie. Waakzaam zijn en blijven is voor onze fractie dan ook pure noodzaak in het belang van ons personeel maar ook met het oog op de toekomstige ontwikkelingen m.b.t. duurzaamheid, stikstof- en energieproblematiek. Tel daar nog maar eens bij de op (zonder uitputtend te willen zijn) veranderingen die er staan aan te komen m.b.t. de omgevingswet, woningbouw, klimaat, energietransitie, de opgaven in het sociaal domein, zorg en veiligheid, modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, en verdere, wellicht nu nog niet te voorziene opgaven, en het hoeft geen verder betoog dat daarbij ook de menskracht hoort die al deze ontwikkelingen zal moeten doorvoeren in beleid en uitvoering. We zullen dus tijdig en adequaat moeten inspelen op deze veranderingen.

Meneer de voorzitter, ook dit jaar presenteert het college weer een sluitende meerjarenbegroting, waarin zoveel mogelijk rekening is gehouden met eerdergenoemde factoren als gestegen energieprijzen, inflatie, indexatie etc. Of de geraamde percentages en bedragen voldoende zijn is moeilijk te voorspellen. Om de begroting sluitend te krijgen neemt u een hap van € 725.000 uit de algemene reserve. Of dit bedrag op termijn volledig teruggestort kan worden, is nog maar de vraag. Lokaal Actief vraagt zich dan ook af of met de ene hand uitgeven en met de andere terugpakken wel mogelijk is? U presenteert dan wel een meerjarig sluitende begroting, maar er worden ook een aantal risicofactoren benoemd zoals o.a. de meerkosten voor jeugdzorg, structurele herverdeling van het Gemeentefonds, de alsmaar stijgende energiekosten en ga zo maar door.

Ons inziens moeten wij ons dan ook niet te snel rijk rekenen, want als iets niet verloopt conform inschatting is er toch sprake van een fragiele basis.

Meneer de voorzitter, de samenleving heeft te maken met een enorme druk. Corona steekt weer de kop op, de oorlog in Oekraïne, de daaruit voortvloeiende gestegen energieprijzen, de inflatie en de maatschappelijke onrust n.a.v. het stikstofdossier. Dit zorgt bij onze inwoners voor veel onzekerheid, omdat we maar weinig invloed hebben op deze zaken. Het betekent voor ons als gemeenteraad, verantwoordelijkheid nemen voor die zaken waar wij wél invloed op hebben. In onze overtuiging betekent dit dat wij moeten zorgen voor een krachtige plattelandsgemeente waar het goed wonen en leven is, in een fijne en veilige leefomgeving. Waarin een sterk voorzieningenniveau, een stabiel verenigingsleven en het Midden- en kleinbedrijf bijdragen aan behoud van leefbaarheid van onze dorpen en kernen. Waar voldoende mogelijkheden zijn voor bedrijven, ook onze agrarische bedrijven, om door te ontwikkelen tot toekomstbestendige ondernemingen. Maar bovenal waar voldoende woningaanbod is met name koop- en sociale- huurwoningen, zodat jongeren, gezinnen, ouderen (en iedereen die dit wil) in zijn eigen dorp of binnen de gemeente kan blijven wonen in een passende woning. Een gemeente waar aandacht is voor de sociale cohesie, de zorg voor elkaar, waarin iedereen 'meegenomen' wordt en niemand er alleen voor staat!

Onze twee kernen vormen de pilaren van onze gemeente. Nieuwbouw is belangrijk voor de vitaliteit van die kernen, al zal de realisatie van nieuwbouwplannen moeilijk genoeg zijn. We hebben immers nauwelijks of geen grondposities meer en zijn voor grotere bouwplannen afhankelijk van ontwikkelaars. U stelt dat bij "ruim baan voor goede woningbouwplannen" de juiste woningen voor de juiste doelgroep op de juiste locaties kunnen worden gerealiseerd. We hopen dat deze beleidsregel in de toekomst nog veelvuldiger zal worden toegepast. We kijken uit naar de geactualiseerde woonvisie die in Q1 2023 aan deze Raad zal worden aangeboden. Bij de diverse gemeenten is de roep om eigen burgers bij woning- toewijzing voorrang te verlenen in de media duidelijk hoorbaar. Hoewel deze kwestie al eerder onderwerp van discussie is geweest, is dit thema nu weer actueel. Graag uw visie in deze.

Meneer de voorzitter, we maken gebruik van ambtelijke werkgroepen op bepaalde veelomvattende dossiers als duurzaamheid en de omgevingsvisie. Lokaal Actief is een sterk voorstander van deze beeldvormende en adviserende manier van werken. Wij pleiten ervoor om deze werkwijze voort te zetten bij dossiers als aanpak van klimaatverandering of het stikstof- dossier. Tot nog toe hebben wij echter nog nauwelijks gebruik gemaakt van kennis in de samenleving. Vraag ervaringsdeskundigen voor zover bekend binnen de gemeente om eens aan te schuiven. Kennis vanuit de ambtelijke organisatie is wat ons betreft een goede basis maar als anderen nog iets kunnen toevoegen, kan dit niet alleen de ambtelijke organisatie ontlasten maar zou dit ook kunnen bijdragen aan een nog beter advies aan het college.

Vraag aan het college: Hoe denkt u over deze werkwijze en kunt u met voorstellen hierover komen? Wij denken niet dat het nu nodig is om een motie in te dienen, een toezegging is wat ons betreft al voldoende.

Lokaal Actief vindt goede sportvoorzieningen binnen onze gemeente belangrijk. De verenigingen zijn een fundament van de samenleving en wij willen dat sporten in Simpelveld zoveel mogelijk gestimuleerd wordt. Daar hebben wij sterke verenigingen en adequate buiten- en binnensportvoorzieningen voor nodig. Naast onderhoud kan tegelijkertijd gekeken worden naar verdere verduurzaming. Wij hebben gezien dat verenigingen in de voorbije jaren hebben geworsteld met dalende inkomsten o.a. door corona of anderszins. In deze hectische tijd waarin we leven volgt de ene crisis de andere op. Nu zijn het de gestegen inflatiekosten en aflopende energiecontracten die bij veel verenigingen tot problemen lijden. Hoewel wij ervan overtuigd zijn dat we niet alle nood kunnen oplossen, wil Lokaal Actief de verenigingen, onder nader door het College te bepalen voorwaarden, ondersteunen. Wellicht komen er nog financiële ondersteuningsmaatregelen vanuit de

Rijksoverheid om ook sport en cultuur te ondersteunen. Toch vragen we u om attent te zijn zodat de door ons zo gekoesterde sociale cohesie in stand kan blijven.

Meneer de voorzitter,

Tot zover in eerste instantie.

Fractie 'Lokaal Actief'

René de la Haije